

هر دوری و دورانی

دکتر عزیزاله سلیم پور
نیس - فرانسه

در دادگاه اول و دوم و حتی فرجام، متخصص‌های رسمی و بی‌طرف که بعضی نیز خود یهودی بودند گواهی دادند که «گرچه او ضد یهود است ولی هنگام قتل درک و شعورش بخاطر مصرف حشیش زائل و دچار یک جنون آبی شده بوده است و بنابراین نمیتواند مسئول کردارش باشد. زندان برایش جایز نیست و باید برای معالجه به بیمارستان برود.

شاید برای خوانندگان عزیز پیام جالب باشد چند سطری در مورد حشیش بنویسم.

حشاشین^۱ ها یک قوم شیعه بودند که در قرون وسطی تحت فرمانفرمایی رهبرشان حسن صباح، می‌خواستند ایران را از

دست سنی‌ها آزاد کنند. حسن صباح که خود را پیامبر می‌نامید و بنام «پیر کوهستان» معروف بود با مریدانش در قلعه الموت در حدود ۱۰۰ کیلومتری تهران سکنی گزیده بود. شهادت، از خودگذشتگی، بی‌هراسی از مرگ، نیروی سحرآمیز آنان و افسانه فناپذیری‌شان در اواخر قرن یازدهم میلادی در دوره سلجوقیان در حالی است که دنیای اسلام زیر حکومت سنی‌ها اداره میشد. در آن دوران خلافت اسلام از کرانه‌های مدیترانه تا بیابان‌های آسیای مرکزی و مرکز خلافت و پایتخت‌شان بغداد بود. حسن صباح که تفسیری دگرگونه از قرآن داشت (شیعه) می‌خواست تا ایران را از یوغ اعراب سنی رها کند.

او در سال ۱۰۳۶ میلادی در قم در خانواده متمولی متولد شد که پیرو مذهب شیعه و متأثر از رسوم زرتشت بودند. تحصیلات خود را در ری - اصفهان و سپس نیشابور انجام داد. به روایتی در آنجا با حکیم عمر خیام ریاضی‌دان، ستاره‌شناس و شاعر و فیلسوف ایرانی آشنا میشود و به فرقه اسمعیلیان می‌پیوندد.

شاید بی‌مورد نباشد که بدانیم حسن صباح دو فرزند خود را کشت؛ اولی را به جرم نوشیدن شراب و دومی «اشتباهاً» که

روانشان شاد مادر بزرگ‌هایم که هر یک بنوبه خود گهگاه برای حل مسائل عبارتی می‌گفتند که از داروهای ضد افسردگی مؤثرتر و از مسکن دردها آرامش بخش‌تر بود. مادر بزرگ مادری‌ام زلیخا را بی‌بی‌جان و مادر بزرگ پدری‌ام مریم را مانی جون صدا میکردیم.

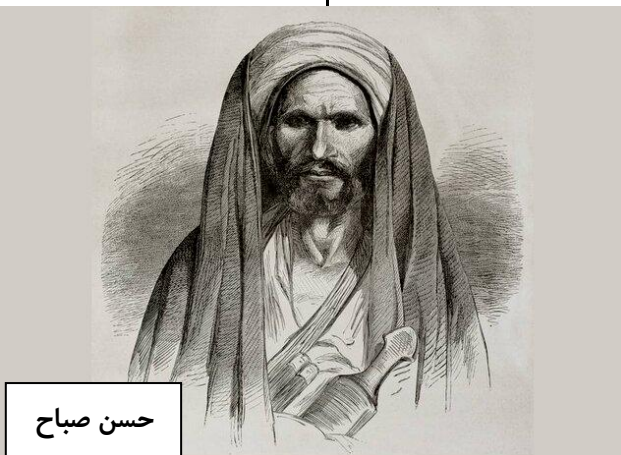
یکی از گفته‌های مانی جون برای قبول کردن و قبولاندن موضوعی که در گذشته نامعقول و غیرقابل قبول بود ولی امروز می‌باید قبول میشد عبارت «هر دوری و دورانی» بود. بدینوسیله خطای نابخشدنی دیروز را به مسئله قابل قبول امروز تبدیل میکرد و مسئله خاتمه می‌یافت.

قتل فجیع سارا هلیمی (بفرانسه الیمی تلفظ میشود) در سال ۲۰۱۷

و حکم دادگاه قاتل او مرا بیاد این جمله انداخت.

روز چهارم آوریل ۲۰۱۷ ساعت ۴ صبح کویلی ترانوره از پنجره به منزل همسایه‌اش سارا هلیمی ۶۵ ساله پزشک و رئیس شیرخوارگاه بازنشسته رخنه کرده او را از خواب می‌پراند. کویلی ۲۷ ساله اول با گوشی تلفن منزل بسر او می‌کوبد و سپس او را به بالکن منزلش کشانیده تا میتواند به او مشت و لگد میزند و با فریادهای ای شیطان... ای شیطان و با تکرار مکرر الله اکبر و خواند سوره‌هایی از قرآن از طبقه سوم به حیاط ساختمان پرش می‌کند؛ سپس با صدای بلند داد میزند: شیطان محل را کشتم. ۲۰ تا ۳۰ دقیقه مرگ سارا هلیمی طول میکشد. هنگامی که پلیس از این تراژدی آگاهی پیدا میکند کار از کار گذشته بود.

اطرافیان این جانی در بازجوئی‌ها می‌گویند که روز قبل از این جنایت او در حالت طبیعی نبوده؛ اول به مساجد و سپس بسراغ جادوگر هم وطنش (مالی - آفریقایی) میرود که طلسم او را بشکند! شب مقداری حشیش می‌کشد و بخواب میرود. در حدود ساعت ۳ بعد از نیمه شب از خواب بیدار شده با بی‌ثامه و کفش تنیس از خانه بیرون رفته و به این جنایت دست می‌زند. در بازجوئی قاتل می‌گوید که اصلاً یهودستیز نیست ولی برادر سارا میگوید که خواهرش همیشه از او می‌ترسیده چون بارها به او «جهود کثیف» گفته بود.

حسن صباح

۱ حشاشی (Assassin) در زبان انگلیسی به کسی گفته می‌شود که با اهداف و عقاید خاصی که از نظر خود مثبت است به قتل فردی، یا افرادی مخصوص در جامعه می‌پردازد.

وقتی متوجه بی گناه بودن او شد پشیمان گشت!!!
اسمعیلیان شاخه‌ای از شیعه هستند که بسیار قوی، سیاستمدار و با نظم، مطیع و دشمن سرسخت سنیان هستند. حسن صباح در سال ۱۰۷۱ میلادی به مصر سفر میکند و با پسر خلیفه «نظیر» پیمان دوستی بسته با هم به ایران باز می‌گردند و قله الموت «آشیانه عقاب» تسخیر ناشدنی واقع در کوه های البرز را فتح می‌کنند.

حسن صباح به پیروانش نظمی بی حد، نماز، اطاعت بی‌چون و چرا را می‌آموزد و جمعی از روحانیون، دانشمندان و ستاره‌شناسان را بدور خود جمع کرده به سربازانش عنوان «فدائی» میدهد. فدائیان برای کشتن هر کس که «لازم بود» از جان خود می‌گذشتند و در حقیقت اولین قربانیان برای انجام وظیفه بودند.

فلسفه حسن صباح در این تئوری خلاصه میشد «چون با عده کم راهی برای رویارویی و

فاتح شدن بر خلیفه پر قدرت بغداد وجود ندارد پس باید خلافت را از درون نابود کرد». به این ترتیب در قرون یازدهم و دوازدهم میلادی با ترور انتحاری افراد مهم خلافت چنان رعب و وحشتی ایجاد میکند که به او لقب «ارباب چاقو» میدهند.

در سال ۱۰۹۲ خلیفه بغداد در مقابل خطری که قدرتش را تهدید میکرد توسط وزیرش خواجه نظام‌الملک لشگری برای تسخیر قلعه الموت براه انداخت ولی یکی از فدائیان توانست با نیرنگ به خواجه نظام‌الملک نزدیک شده او را با چاقو به هلاکت برساند. قتل نظام‌الملک، لشگریان را به وحشت انداخت چرا که فدائیان در روز روشن با چاقو طعمه خود را از پای درمی‌آوردند.

میگویند سربازان حسن صباح چنان سر بفرمان و مطیع بودند که روزی فرستاده‌ای از صلیبیون که برای مذاکره با حسن صباح فرستاده شده بود سرگشته و خجول از او جدا میشود. چرا؟ زیرا حسن صباح در مقابل آن فرستاده به دو تن از نگهبانانش دستور میدهد تا ناگهان خود را از بالای قلعه به قعر دره پرتاب کنند. آن دو این کار را می‌کنند و در یک لحظه جان می‌سپارند.

وقتی در سال ۱۰۹۶ صلیبیون به سرزمین مقدس پای می‌گذارند از برخورد با فدائیان به وحشت می‌افتند و هم آنها

هستند که برای اولین بار لقب حشاشین Assassins را به آنها میدهند.

مرگ یکی از مقدورات جنگ است اما آنچه مورخین را به تعجب انداخته اطاعت بدون چون و چرای فدائیان حسن صباح است که با علم به کشته شدن برای کشتن دیگری یا دیگران بسوی مرگ میرفتند.

میگویند حسن صباح در قلعه الموت باغی بوجود آورده بود که نمونه‌ای از بهشت قرآن مجید را تجسم میکرد که میفرماید «پاداش شهدا در بهشت دخترانی

با پستان‌های گِرد (سوره ۷۸) و باکره‌هایی سربزیر با چشمان درشت سیاه (سوره ۳۷) است. گویا حسن صباح نمونه کوچکی از این بهشت را فراهم کرده بود و شب پیش از انجام وظیفه به سرباز حشیش میداده است که باعث سرخوشی آنان میشده. صبحگاه سربازی که در آن بهشت کوچک از سرمستی بیدار میشده بوجود بهشت و حوریانش

ایمان پیدا کرده بوده و برای رسیدن به آن شتاب داشته. صلیبیون به این سربازان یا قاتلان بی‌ترس لقب «حشاشین» یا «اساسین» را میدهد. اساسین Assassins امروز به زبان فرانسه قاتل معنی میشود.

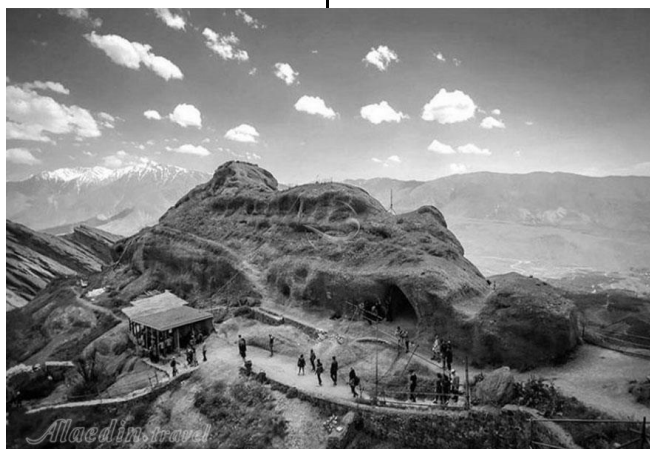
در قرون وسطی برای آماده کردن شخصی برای کشتن و یا احتمالاً کشته شدن از حشیش استفاده می‌کردند.

ولی در سال ۲۰۲۱ در فرانسه استعمال حشیش توسط قاتل سارا حلیمی از گناه او میکاهد و او را قابل بخشش در دادگاه و پذیرش در بیمارستان روانی میکند!

شاید این یادآوری هم بد نباشد که امروز از مشتقات حشیش تحت نظر پزشکان برای درمان بعضی از دردها استفاده می‌شود.

«هر دوری و دورانی...!»

نیس - سپتامبر ۲۰۲۱

قلعه الموت